

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΑ

ε—1

"Όταν ο φτόγγος ε συνεπαίρνεται και κάνει δι-
φτογγο μετάφωνο πρέπει να γράφεται ι. λ. χ.
νιός (όχι νειός), πλιά, πιά (όχι πλειά, πειά),
πλιό, πιό (όχι πλειό, πειό)". Άλλο είναι το ποιά,
ποιό, ή αντωνυμία: ώστόσο μερικοί τὰ συγχίζουν κι
άφτά τὰ δυό και γράφουν: ποιό καλός! αντί
πιό καλός (=πλέον καλός).

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ερ. Ανκούδη: ΤΟ ΣΠΙΤΑΚΙ ΤΟΥ ΓΙΑΛΟΥ

Και με τις μισές ακόμα σελίδες, το πολυσέλιδο αυ-
τό δήγημα, θα παρουσιάζοταν πολύ πιο αξιοδιάβα-
στο. Δυστυχώς ο κ. Ανκούδης προτίμησε σε μια πολύ
άπλη ιστορία να δώσει τα όρια ενός ρομάντσου, δι-
χως τη βαθύτερη πλοκή που χαρακτηρίζει αυτό το εί-
δος. Δε φανταζόμαστε πως ο κ. Ανκ. λίγηδες θέλησε
να δώσει όγκο στο έργο του, αφού είναι γνωστό πως
στην Ελλάδα οι συγγραφιάδες δε φτάσανε στην ευ-
χάριστη θέση να πληρώνονται με το στίχο. Άπλού-
στατα θέλησε να δημιουργήσει κοινωνική και πολιτι-
κή κορνίζα στο δήγημά του. Κι από τη μεριά αυτή
είναι βέβαια αξιέπαινος. Με τη διαφορά πως η κορ-
νίζα καταντάει δυσανάλογη τόσο, που πολλές φορές
να εξαφανίζεται όλοτετα ή εικόνα: ακόμα κ' οι πολι-
τικοκοινωνικές θεωρίες του κ. Ανκ. δε μας ικανοποι-
ούνε έτσι όπως παρουσιάζονται ξεκάθαρτες, δίχως
καμιά ένδοξη συγκεντρωτική γραμμή. 'Ο κ. Ανκ.,
για να ξηγήσει τις δυστυχίες που πλακώνουν το ευ-
τυχημένο σπιτάκι του γιαιλού, καταφεύγει στην πρό-
χειρη εξήγηση της Μοίρας. 'Όστόσο, σήμερα εμείς
κατέχουμε τον τρόπο να εξηγήσουμε το κακό που θαπ-
λεύει στην κοινωνία κάπως θετικότερα, και για αυτό
και με τρόπο που περισσότερο να ζυγώνει προς την α-
λήθεια. Μα από τους ανθρώπους της εποχής του κ.
Ανκ. δεν μπορούμε να έχουμε τέτοιες αξιώσεις. 'Ο κ.
Ανκ. μας δίνει με όλη την ειλικρίνεια της ποετικής
και τρυφερής ψυχής του ό,τι του προσφέρει η εποχή
που ανήκει. Κι αυτό μας είναι αρκετό. 'Ο κ. Ανκ. έ-
χει πολύ αίσθημα, και κεί που μας περιγράφει λαϊκούς
τύπους ή σκηνές από το φυσικό ή αντιγράφει τη φύ-
ση, ή περιγραφή του πιρνει πολλές φορές αρκετό
χρώμα και μας αποδίδει τὰ γεγονότα μ' ένα συγκινη-
τικό λυρισμό. Κείνο που είναι άκατανόητο, είναι το
πραγμάτιο του έργου με περιγραφές διεξοδικές, ό-
πως η εποχή του 85 με τους ζητωπόλεμους και τους
ειρηνοπόλεμους, ή με διάφορες γνώμες, π. χ. για
την κατάσταση των φυλακών, για το θεσμό των ενόρ-
κων, δίχως να ενώνονται οργανικά με το έργο και
δίχως να αποτελούν την απαραίτητη φωτοσκίαση,
δπως γίνεται σε άλλα ανάλογα έργα. Συνεπαρμένως
από το ρεύμα της εποχής του ο κ. Ανκ., αγονίζεται

να δώσει χρώμα δημοτικό στη γλώσσα του, ενώ στο
βάθος δεν καταφέρνει πια να γράφει μιχτή της χε-
ρότερης φίρμας. "Όπως κι αν είναι, και μόνη ή προ-
θεση του για άνθρωπο της ηλικίας του κ. Ανκ. μας συγ-
κινεί και στέκεται σεβαστή.

Π.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΣΜΟΙ

Αγαπητέ «Νουμά»,

Τις μέρες αυτές, ώρισμένα πράγματα, θα μπούμε
στην Άν. Θράκη. Τὰ φουσάτα ξεκίνησαν το λοιπόν
για τη διοίκησή της. Ξεκινάει κι ο Παλαιολόγος Γε-
ώργιος, ο από Άλεξανδρείας εκπαιδευτικός Πατρι-
άρχης, να διαφεντέψει την εκπαίδευση της Θράκης.
Άνθρωπος που ανήκει όχι στο παρελθό, μα στο προ-
παρελθό, και στη διάνοξη και στις εποιώσεις. Λι-
τός, κατά το σημερινό «Έμπροξ», θα κάνει τις πρώ-
τες στροφές της λαϊκής εκπαίδευσης και του Δημοτι-
κού σχολείου την αναμόρφωση. Γιαυτό κ' έστρεψε κα-
νόνια πανηγυρικά, έτοιμος να στήσει του Γληνού με
τη σειρά μουρολότο. Κι όσοι Θράκες πάλησαν και με
από πάλα και με το πέννα, θα στέκονται, μου φει-
νεται, απόξω για πολύ ακόμα, για να πάρουν το δι-
κίωμα ναχουν γνώμη και αυτοί και να προσφέρουν τι-
ποτε στον τόπο τους τώρα που τον έλευθερώσαν. Έ-
τσι είναι οι Παλαιολόγοι αυτό φάλαγαν.

Π. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ
(Καθηγητής από τη Θρακη)

ΠΩΣ ΔΟΥΛΕΥΟΥΝ ΜΕΡΙΚΟΙ

Αγαπητέ μου Νουμά,

... Χτές, άδεια, άκουσα μίαν άληθινα συγκινητική
σκηνή. Είμαστε στα προπύλαια του Γυμνασίου μας.
και δυό μαθητές, δε φαντάζεστε με τί όμορφα λόγια,
χαριτωμένα κ' ένθουσιαστικά, προσπαθούσαν να πει-
σουν το γιό κάποιου έκκατομμυριούχου μας να γίνει
συνδρομητή σου, δείχνοντας μαζί κ' ένα φύλλο σου.

Τέτοιες ιερές σκηνές, τέτοια αφιλόκερδη κ' ευγενική
άφοσίωση στην Ίδέα, είναι άνώτερη από κάθε περι-
γραφή, είναι υπέρτατη σιωπηλή προσπάθεια, μύριες
φορές μεγαλύτερη της λοιπόδικης ρεκλώμας όλων
των άνήθικων περιοδικών.

'Ο κ. Μίλτος Κουντουράς δεν κάμνει μάθημα στο
Γυμνάσιο, σαν που θάπρεπε, μα μόνο στην Έμπορική
σχολή. Οι μαθητές και μαθήτριες της Έμπορικής εί-
ναι όλοι δημοτικιστές, για τους άλλους μαθητές δεν
μπορώ να πώθετικά, γιατί ξέρω το φοβερό βραχνά
που πνίγει όλόκληρο το γυμνάσιο.

Στόν άρκαμπμένο μας τουτάν καθηγητή χωστώ
και γώ τὰ πρώτα τρεμάμενα βήματά μου στη Δημοτι-
κή. "Α! και να μπορούσατε να φανταστείτε τη δου-
λειά που άκούραστα κάμνει στη Σχολή μας, μ' όλη

την αντίδραση που θρίσκει! Οι εκθέσεις του οδηγού-νε στη ζωή και στο φως. Ο κ. Ταγκόπουλος, επέλεγε τα θα χτυπούσε τα χέρια του από τη χαρά. Ψυχή επαναστατική ο κ. Κουντουράς, επαναστατική κ' η έργασία του. Ψυχή που μισεί άγρια και χτυπάει θανάσιμα κάθε σκίτλα που κατατρώνει την Εκπαιδευτική μας. Γεμίτος ευγενικά ιδανικά, με μιιά ίερη κ' ένθεομη αγάπη, τραβά προς άνοιχτούς και λεύτερους όρίζοντες και προς τὰ όμορφα και μεγάλα, πάντα ζητάει να φτάσει. Το τελευταίο του κομμάδι βιβλίο, «Ο ποιητής Γουαράνης», που κυκλοφόρησε προχθές, το μορφούει άρκετά

...Μα τι ζητούνε τὰ λόγια, όταν τ' αποτελέσματα ολοζώντανζ φωνάζουν μπροστά μας; Από 150 πάνω-κάτω παιδιά που έχει ή έμπορική σχολή, είναι ζήτημα αν γράφουνε δέκα στην καθαρεύουσα.

Αν σ'ας είπα πολλά λόγια για τον κ. Κουντουρά, είναι από την άπειρατη και θαθεία αγάπη που για κείνον αισθάνομαι και τρέφω. Πολλές φορές όμως και τὰ λόγια είναι κατώτερα από την πραγματικότητα.

Με τιμή και αγάπη
ΜΙΑΤΟΣ ΠΑΛΑΒΙΑΝΣ
Μαθητής Έμπορ. Σχολής Χίου

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Από τὸ Βιβλιοπωλείο τοῦ Γ. Βασιλείου, ὁδὸς Σταδίου 42, βγήκε τὸ βιβλίο τοῦ περιφημοῦ Ἀγγλοῦ συγγραφέα Οὐέλς: «ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΤΥΦΛΩΝ», μεταφρασμένο ἀπὸ τὸν κ. Κλ. Παρόσχο.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

Στὰ περιεχόμενα τοῦ ΙΖ' τόμου ἔγινε μιὰ ανεξήγητη παραδρομὴ και φορτώθηκε στὴ ράχη τοῦ Whitman ἕνα ποίημα τοῦ Καρθαίου, τὸ «Στὴν ἄγια βρύση» τῆς σελιδ. 51.

κ. Ἀκριδ. Τὰ δύο σου ποιήματα δὲ μᾶς ἀρέσουν πολὺ. Ἀπὸ τὸ γράμμα σου δὲν καταλάβαμε πολλὰ πράματα.--κ. Ἰ. Λακ. Ἀγαποῦμε τὴ δημοτικὴ, μὰ δὲν ἀγαποῦμε τὰ κρυφοδαγκώματα. Ὁ «Νουμᾶς» ξέρει μονάχα τὸν παλιμακάριο δεολογικὸ ἀγώνα. Τέτοιο εἶδος ἐνέργειες δὲν τίς ξέρει. Ὁ-

μωσ ὁ δάσκαλος δὲ φταίει αὐτός, ὅταν βλέπει πὸς τὰ ἴδια και χειρότερα μποροῦν και κάνουν πρόσωπα που στέκονται πολὺ πὸ ψηλά.--κ. Σ. Μ. Σωστά τὰ λές, ὅμως μίτε παράφραση δὲν πρέπει νὰ παίρνει τόση ἐλευθερία, ἀφοῦ μάλιστα τὸ λεύτερο μέτρο τῆς «στέψης» δὲν ὑποχρεώνει σὲ τόσες πρωτοβουλίες. Γιὰ τὸ διαγωνισμό που λές δὲ θὰ ἦταν ἕσκημος, ὅμως δὲν εἶναι τόσο πολλοὶ που ξέρουν τὴ γλώσσα. Ἄλλωστε ἡ καλὴ δουλειὰ δὲν περιμένει διαγωνισμὸς γιὰ νὰ γίνει... Καὶ γιὰ τὰλλα δύο τὸ ἴδιο λέμε. Προπάντων γιὰ τοὺς ποιητὲς ποῦχουν γίνει κλασικοὶ, θαρροῦμε πὸς χρειάζεται σχολαστικότητα, μοροῦμε νὰ ποῦμε, ὅταν τοὺς παρουσιάζει κανεὶς σ' ἄλλη γλώσσα.--κ. Πην. Το κῆμα κ' ὁ βράχος-- που πρέπει νὰ τὸ θεωρήσουμε ἐμπειρη πρόβα-- δὲν ἔχει κάποια δικὴ του φυσιογνωμία. Ἦσως ἂν μποροῦσε νὰ σφιχτεῖ σ' ἕνα, διὸ ἢ τρία τὸ πολὺ τετράστιχα νὰ κέρδιζε σὲ δύναμη.--κ. Στ. Χαρ. Λάβαμε τοῦ Τραγουδιστῆ τὸ μυστικὸ.--κ. Ν. Ι. Καρ. Τὸ Κλείσε τὰ βλέφαρα δείχνει μιὰ πρόοδο. Ὅμως ἀκόμα γὰ δημοσίεψη.--κ. Μ. Δ. Στ. Ἐχεις μέσα σου κείνο που χρειάζεται, ὅμως γιὰτὶ δὲ δοκιμάζεις σ' τὴν ἀρχὴ μέτρα που κανονικά αὐτὰ που μεταχειρίζεσαι θέλονε γερὰ τεχνίτη--κ. Φλκ. Ἀφοῦ νιώθεις τὴν ἐσωτερικὴ ἀνάγκη νὰ γράφεις, θὰ πει πὸς θὰ μπορέσεις, ὅμως μὴ βιάζεσαι νὰ δημοσιέψεις. Πρέπει νὰ σιγυρίσεις τὸ γράψιμό σου. Νὰ γράφεις και νὰ ξαναγράφεις-- και νὰ πελεκᾷς--ὡς και γιὰ ἕνα κόμμα ἀκόμα πρέπει τώρα στὴν ἀρχὴ νὰ κοπιάζεις, κ' ὄχι ὅπως τοῦ λογοῦ σου ποῦχεις σχεδὸν καταγγήσει τὰ κόμματα. Γιὰ σ' ἰογε ν'εἰα κ' ἡ ζωὴ τῶν ψαριῶν πρώτη φορὰ μᾶς τυχαίνει ν'ακούσουμε στὸ πεζογράφημά σου.--κ. Φ. Φυλ. Θὰ δημοσιεντεῖ στὸ ἐρχόμενο ἀφοῦ πρώτα μᾶς γράφεις τὰληθινὸ σου τὸνομα.--κ. Γερ. Καρ. Μεσολόγγι. Τὰ ποιήματά σου θέλον δουλέμα ἀκόμη. Ἀργότερα θὰ γράφεις καλά.--κ. Γ. Καλομ. Σ' εὐχαριστοῦμε θερμώτατα και γιὰ τὸ γράμμα σου και γιὰ τίς ἐνέργειές σου. Ἄν κάθε φίλος τῆς Ἰδέας τῆνωθε αὐτὸ, που τόσο βαθιὰ τὸ νιώθεις ἐσὺ, πὸς χρέος ἔχει νὰ γίνει και προπαγαντιστὴς τῆς Ἰδέας, ὁ ἀγώνα: τοῦ «Νουμᾶ» κυριολεκτικά θὰ θριάμβευε.--κ. Δ. Λαυδ. Ἔλα, κῆρ Λουκῆ, και σὲ νιώσαμε! Τὸ «Καρτέρι» σου θὰ δημοσιεντεῖ μὲ... με τὸ ἀληθινὸ σου τὸνομα.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

MERCURE DE FRANCE (15 Ἰουν). Ζ. Α. Ζαλέσκη: Τὰ στοιχεῖα τῆς ρωσικῆς ψυχῆς.--Ζάν Ρουαγέρ: Ἡ ἐρωτολογία τοῦ Μπωδελαίρ.--Φράντς Τουσσαίν: Ἱστορία τοῦ Γουσσσεφ και τοῦ Ζουλεϊκά.--Ἄλφόνσου Μετεριέ: Vita nona, ποιήματα.--Ζωρὴ Πρεβό: Τὰ σκηνακὰ σχέδια στὸ ἀρχαίον θέατρο και στὸ μοντέρνο.--Πιέρ Γουμού: Τὸ πανεπιστήμιο τοῦ Φῆξ κ' οἱ μαροκινικοὶ διανοούμενοι, κτλ. κτλ.

ΒΓΗΚΑΝΕ:

ΔΗΜ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

- 1) ΖΩΝΤΑΝΟΙ ΚΑΙ ΠΕΘΑΜΕΝΟΙ
- 2) ΟΙ ΑΛΥΣΣΙΔΕΣ
- 3) ΣΤΗΝ ΘΕΩΠΟΡΤΑ

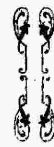
Πουλοῦνται στὸ γραφεῖο τῆς Ἐταιρίας «ΤΥΠΟΣ», ὁδὸς Σοφοκλέους 3, δρ. 6. (Γιὰ τοὺς συνδρομητὲς δρ. 5).

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ
ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ
ΔΡ. 35,000,000

ΟΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ
ΔΡΑΧΜΑΙ
900,000,000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΑΪΜΗΣ

ΣΥΝΔΙΟΙΚΗΤΑΙ:

ΑΛ. ΔΙΟΜΗΔΗΣ

Ι. ΔΡΩΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ:

ΑΙΓΙΟΝ
ΑΓΡΙΝΙΟΝ
ΑΛΜΥΡΟΝ
ΑΜΦΙΣΣΕΑΝ
ΑΜΑΔΙΑΔΑ
ΑΡΤΑΝ
ΑΤΑΛΑΝΤΗΝ
ΒΟΔΟΝ
ΓΥΘΕΙΟΝ
ΔΗΜΗΤΣΑΝΑΝ
ΖΑΚΥΝΘΟΝ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ
ΘΗΒΑΣ
ΘΗΡΑΝ
ΙΘΑΚΗΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ
ΚΑΛΑΜΑΣ
ΚΑΡΑΪΤΣΑΝ
ΚΕΡΚΥΡΑΝ
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΝ
ΚΟΡΙΝΘΟΝ
ΚΥΜΗΝ
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΝ
ΚΥΘΗΡΑ
ΛΑΜΙΑΝ
ΛΑΡΙΣΣΑΝ
ΛΕΒΑΔΕΙΑΝ

ΛΕΥΚΑΔΑ
ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΝ
ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΝ
ΜΕΣΣΗΝΙΝ
ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ
ΠΑΞΟΥΣ
ΠΑΤΡΑΣ
ΠΕΙΡΑΙΑ
ΠΥΛΟΝ
ΠΥΡΓΟΝ
ΣΠΑΡΤΗΝ
ΣΥΡΟΝ
ΤΡΙΚΚΑΛΑ
ΤΡΙΠΟΛΙΝ
ΧΑΛΚΙΔΑ